

א על נְהָרוֹת, בְּבֶל--שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ: בְּזָכְרֵנוּ, אֶת-צִיּוֹן.

1 By the rivers of Babylon, there we sat down, yea, we wept, when we remembered Zion.

ב על-עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ-- תְּלִינוּ, בְּנְרוֹתֵינוּ.

2 Upon the willows in the midst thereof we hanged up our harps.

ג כִּי שָׁם שְׁאֲלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ, דְּבַר־י-שִׁיר-- וְתוֹלְלֵינוּ שְׁמָחָה:
שִׁירוּ לָנוּ, מִשִּׁיר צִיּוֹן.

3 For there they that led us captive asked of us words of song, and our tormentors asked of us mirth: {N}

'Sing us one of the songs of Zion.'

ד אֵיךְ--נִשְׁיֹר אֶת-שִׁיר-יְהוָה: על, אֲדַמַּת נֹכַר.

4 How shall we sing the LORD'S song in a foreign land?

ה אִם-אֶשְׁכַּחךְ יְרוּשָׁלַם-- תִּשְׁכַּח יְמִינִי.

5 If I forget thee, O Jerusalem, let my right hand forget her cunning.

ו תִּדְבֹּק-לְשׁוֹנִי, לְחִכִּי-- אִם-לֹא אֶזְכְּרֶכִּי:

אִם-לֹא אֶעֱלֶה, אֶת-יְרוּשָׁלַם-- על, רֹאשׁ שְׁמַחָתִי.

6 Let my tongue cleave to the roof of my mouth, if I remember thee not; {N}
if I set not Jerusalem above my chiefest joy.

ז זְכוֹר יְהוָה, לְבְנֵי אֲדוֹם-- אֵת, יוֹם יְרוּשָׁלַם:

הָאֲמָרִים, עָרוֹ עָרוֹ-- עַד, הִסּוֹד בָּהּ.

7 Remember, O LORD, against the children of Edom the day of Jerusalem; {N}
who said: 'Rase it, rase it, even to the foundation thereof.'

ח בַּת-בְּבֶל, הַשְּׂדוּדָה:

אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֶם-לָךְ-- אֶת-גְּמוּלָךְ, שְׁגַמְלֵת לָנוּ.

8 O daughter of Babylon, that art to be destroyed; {N}

happy shall he be, that repayeth thee as thou hast served us.

ט אֲשֶׁרִי, שִׁיֵּאֲחִז וְנִפֹּץ אֶת-עַלְלֶיךָ-- אֶל-הַסֵּלַע.

9 Happy shall he be, that taketh and dasheth thy little ones against the rock. {P}

A common lament?

ערוך השולחן אורח חיים סימן קע

סעיף א

אין לדבר באמצע האכילה וכך אמרו חז"ל בתענית [ה':] אין מסיחין בסעודה שמא יקדים קנה לוושט ויבא לידי סכנה דכשיוציא הקול נפתח אותו כובע שעל פי הקנה ונכנס בו המאכל ומסתכן [רש"י] ונראה דבין מאכל למאכל מותר אבל י"א דגם בין מאכל למאכל אסור כל זמן שדעתו עוד לאכול דכיון **שהוא דבר סכנה חששו בכל עניין [פרישה] ואפילו בדברי תורה אין לדבר** [מג"א סק"א] וכן משמע בתענית שם ואין לשאול דהא תנן באבות [ג, ג] **כל שלחן שלא אמרו עליו ד"ת כאלו אכלו מזבחי מתים** והסכימו רבים דברהמ"ז בלבד אין יוצאין וא"כ היכא משכחת לה די"ל דמשכחת לה לאחר אכילה אי נמי קודם נט"י כשמכין את עצמו לסעודה אי נמי לאחר ברכת המוציא דעדיין לא התחיל לאכול רק ההמוציא בלבד ואצלינו **יוצאים במה שאומרים על נהרות בבל קודם ברהמ"ז ובשבת ויו"ט ור"ח אומרים שיר המעלות** בשב וגו' אמנם מי שיכול לקיים ללמוד ד"ת ממש מה טוב:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות הנהגת אדם בבקר סימן א

סעיף ג

(ט) ה' ג' {ג} ז' ראוי לכל ירא שמים (י) שיהא מיצר ודואג על (יא) ה חורבן בית המקדש.
סעיף ד

משנה ברורה סימן א ס"ק יא

(יא) חורבן בה"מ - **כתב של"ה שבכל סעודה** יאמר על נהרות בבל ובשבת [כ] וכן בימים שאין אומרים בהם תחנון יאמר שיר המעלות בשב וגו'. והעיקר שידע מה קאמר [כא] ואחר כונת הלב הן הדברים

שו"ת באר משה ח"ח סי' ס"א.

שאל ערב ר"ח אחר חצות אם לפני ברחמ"ז יאמר על נהרות בבל או שיר המעלות יאמר שיר חמעות

וכאן אני אומר ומודיע ברבים בהיותי בחור צעיר לימים תמיד אמרתי על נהרות בבל לפני ברהמ"ז בימים שאומרים תחנון וחבירי **שחקו ממני וחברים אלו לא היו** מהמתחדשים אלא ממש מהיפך להיפך.... **וממילא חדלתי מלומר וכה עברו שנים אחר שנים** ואח"כ לפני שנים אחדים ע"י מעשה התחלתי לומר עוה"פ על נהרות בבל קודם ברהמ"ז מידי יום יום ואני אומר ואודיע ברבים שמאז התחלתי להרגיש התעוררות גדול בכל רמ"ח איברי ושס"ה גידי והגם שנראה כגאות ויוהרא לא איכפת לי יאמר הלומד מה שיאמר ואני בעצמי יודע שלא לגאות ויוהרא כתבתי ואני בזה את נפשי הצלתי אלא כדי לתקן את אשר השחתי והפסדתי עד עתה ועיין תוס' שבועות ט"ו א' ד"ה ללמדך ואולי אחרים ילמדו ויתחילו לומר וזה יהי שכרי מכל עמלי וזה יודע ובטוח אני שאלפי תודות יחזיקו לי אלו שעד עתה לא אמרו על

נהרות בבל על ועתה התחילו לומר על נהרות בבל בגלל אלו הדברים שכתבתי לש"ש
וביותר מתפלל ומתחנן לאלו האומרים על נהרות בבל שגם אם ימצאו חברים
הנראים טובים באמת וישחקו וילעגו מהם לא יפסיקו מלאמרו ויאמרו בשתיקה
בהסתר ואם א"א יאמרו אפילו שילעגו עליהם וכמו שמפורש בפוסקים בכל כה"ג
עין ברמ"א או"ח סי' א' ס"א ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת הש"י
והמג"א סק"ב בשם הב"י כתב....מצאתי אח"ז בפרמ"ג בא"א סי' רצ"ב סק"ד שבער"ח
אחר המנחה לא יאמר לפני הברהמ"ז על נהרות בבל אלא שיר המעלות וכ"כ במשב"ז
סי' רס"ז לענין ערב שבת אחר חצות שיאמרו שיר המעלות עיי"ש ועיין מג"א סי' א'
סק"ה ועתה מצאתי במ"ב סי' רס"ז סק"א שכ"כ בשם הפרמ"ג הנ"ל

A Tragic Prophecy

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף נז עמוד ב

ש. והיינו דא"ר אלעזר: בשוט לשון תחבא - בחירחורי לשון תחבא. אמר רב יהודה אמר
רב, מאי דכתיב: על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון? מלמד, שהראהו
הקדוש ברוך הוא לדוד חורבן בית ראשון וחורבן בית שני; חורבן בית ראשון,
שנאמר: על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו; בית שני, דכתיב: זכור ה' לבני אדום
את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה.

Mazel Tov? (One Perspective) - Wedding Fights

רמב"ם הלכות תעניות פרק ה הלכה יג

וכן התקינו שהעורך שלחן לעשות סעודה לאורחים מחסר ממנו מעט ומניח
מקום פנוי בלא קערה מן הקערות הראויות לתת שם, וכשהאשה עושה תכשיטי
הכסף והזהב משיירת מין ממיני התכשיט שנוהגת בהן כדי שלא יהיה תכשיט
שלם, וכשהחתן נושא אשה לוקח אפר מקלה ונותן בראשו מקום הנחת תפילין,
וכל אלו הדברים כדי לזכור ירושלם שנאמר +תהלים קל"ז+ **אם אשכחך ירושלם**
תשכח ימיני תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלם על
ראש שמחתי

The Breaking of the glass Controversy- Psalm 111

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ל עמוד ב

מאי וגילו ברעדה? אמר רב אדא בר מתנא אמר רבה במקום גילה שם תהא
רעדה.

ראב"ן ברכות סימן קעז

וטעמא משום גילו ברעדה במקום גילה שם תהא רעדה, ותימה לי אם על דבר זה הינהיגו הראשונים לשבר בנשואין כלי זכוכית כי מה עצבון יש בזה שאינו שוה אלא פרוטה, ועוד יש לי תימה שנהגו להבזות כוס של ברכה ולשופכו הכל לאיבוד

ראבי"ה ח"א - מסכת ברכות סימן צא 3

ונוהגים לשבר זכוכית בבית החתונה, כדרב אשי דתבר כסא דזוגיתא חיוורתא. ונהגו:
כולם בשוה כדי שלא לבייש מי שאין לו

Shift from Ashes to Glass –Zecher

ספר כלבו סימן סב

צריך אדם לזכור בכל שמחותיו אבלות ירושלים שנאמר (תהלים קלז, ה) אם אשכחך ירושלים וכו' על ראש שמחתי ואמרו ז"ל זה אפר מקלה שעל ראשי חתנים שנותנין אותו במקום הנחת תפלין שנאמר (ישעיה סא, ג) לשום לאבלי ציון פאר תחת אפר ותפלין נקראו פאר שנאמר (יחזקאל כד, יז) פארך חבוש עליך, והבטיח הקב"ה שישב לנו פאר תחת האפר שהיו נותנין בראש בזמן חורבנה, ויש מקום נמנעו שלא לתת אפר מקלה בראשי חתנים מפני שאין העם מוחזקים כלל בהנחת תפלין ולא יהיה בהם האפר תחת פאר ויחוששו גם כן שמא לא יהיה גם כן פאר תחת אפר ונהגו לעשות זכרון אחר במקומו שנותנין מפה שחורה על ראש החתן והכלה ועל זה פשט המנהג לשבר הכוס אחר שבע ברכות, וכן הבונה בית וסד

The new controversy

ט"ז אורח חיים סימן תקס

כדי לזכור את ירושלים שנא' אם אשכחך ירושלים וגו'. - וראיתי בקצת קהלות (ד) שהשמש אומ' הפסוק הזה והחתן אומר אחריו מלה במלה ונכון הוא

שו"ת יביע אומר חלק ד - אבן העזר סימן ט

הן רבים עתה עם הארץ, שבעת ששוברים הכוס כל הקרואים ממלאים פיהם שחוק בקריאות מזל - טוב, והחתן עצמו שעושה זאת בגבורה, לסיים בזה את טכס הנישואין, ממלא פיו שחוק (על כחו כי רב). והפכו כוונת המנהג היפה הזה שנועד לשם עגמת נפש על חורבן בית קדשינו ותפארתינו, ולהעלות את ירושלים על ראש שמחתינו, למנהג תפל של שחוק וקלות ראש. וכבר ראיתי להשדי חמד אס"ד (מע' ז אות יב) שהביא מ"ש הפמ"ג (ס"י תקס) בשם המלבושי יו"ט וא"ר, שמנהגם לשבור

קדרת חרס בשעת התנאים, להבהיל ולמעט השמחה ולזכור החרבן. וכתב, **ועתה דשו** בו רבים מעמי הארץ, ונהפך להם מיגון לשמחה, כי בשעת שבירת הקדרה פיהם ימלא שחוק לא פסיק חוכא ואטלולא ותבקע הארץ לקולם, ולא ידעו כי במקום גילה שם תהא רעדה לזכר חרבן ביתינו, ולשמחה מה זו עושה. ואי איישר חילי אבטליניה, כי טוב העדר הטוב ממצאות אינו - טוב. עכ"ד. גם בשו"ת משפטי עוזיאל (חאה"ע סי' פט ס"ג), הסכים להרה"ג השואל במה שעורר במנהג זה של שבירת הכוס בנישואין, שנהפך בעוה"ר למין התהדרות של גבורה, שהחתן דורך בכח על הכוס ומשברו לרסיסים, וכל הקרואים ממלאים פיהם שחוק ואומרים סימן טוב. והוא היפך כוונת התקנה. ומוטב היה לבטל המנהג לגמרי, מלשנות דמותו בצורה כזאת שנפש היפה סולדת הימנו אלא שמצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע (יבמות סה:). וסיים, ושבח אני מנהג קהלות הספרדים שבעת ששוכרים הכוס, עונים: אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני. עכ"ד. והנה לבטל כליל מנהג שבירת הכוס בעת הנישואין, אינו נכון בעיני.

AN earlier Restraint (Reb Moshe & the Day the Music Died)

בית יוסף אורח חיים סימן תקס

ה ואסור לאדם שימלא שחוק **פיו בגלות** הזה שנאמר (תהלים קכו ב) אז ימלא שחוק פינו וגו'. בריש פרק אין עומדין (ברכות לא). אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה ומפרש רבינו דבימי הגלות דוקא קאמר וכך פירש הרמב"ן בתורת האדם (מהדו' שעוועל עמ' רסד) אבל רבינו יונה (שם כא: דבור ראשון) פירש דשלא בימי הגלות נמי קאמר ה יתירה מרגילה את האדם לשכוח המצוות

=====
***Focus on the Text & Seekers of Zion Perspective

Attempt to embarrass us - Emor follow up - leadership priests

רש"י תהלים פרק קלז
(א) על נהרות בבל שם ישבנו - כשירדנו לגולה ושאלם נבוכדנצר שישיירו לו כמו שהיו משוררין על הדוכן:

"We refused"

רד"ק תהלים פרק קלז
(ג)... כשהיו מוצאים אותנו הבבלים השוכים אותנו, והיו אומרים לנו שנשיר להם משיר ציון, אז היינו בוכים ואומרים להם איך נשיר.

(ד) איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר, אדמת אל נכר, היפך שיר ה':

<https://www.breakingisraelnews.com/87898/pope-francis-dances-along-jewish-band-serenades-hebrew-psalms-watch/#dBfqdVg68LwVpCXL.97>

At the end of the delegation's 45-minute private meeting with Pope Francis, two young men, members of a Jewish band called Pompadita, surprised the pontiff by pulling out guitars and singing a verse in Hebrew from Psalms set to music. *With long life will I satisfy him, and make him to behold My salvation.* [Psalms 91:16](#)

אָרְךָ יָמִים אֲשֶׁבִיעֶהוּ וְאַרְאֶהוּ בִישׁוּעָתִי.

The pope was emotionally touched by the song, swaying to the music as the gathered Jews danced and sang.

The Leviim lamenting but practicing during their unemployment and concern for
5th column

אבן עזרא תהלים פרק קלז

(א) על נהרות בבל - בראש הספר הזכרתי דעת המפרשי' במזמור הזה וזה המזמור
נאמר **על לשון הלויים שהם המשוררים בגלותם על בבל וטעם על נהרות**
בהתבודדם מהבבליים שלא ישמעו בכייתם
ועוד בעבור שאמרו תלינו כנורותינו וטעם ישבנו כמו משתוממים יושב משמים על כן
מלת גם:

Kumzitz

רד"ק תהלים פרק קלז

(א) על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרנו את ציון. זה המזמור נאמר על לשון
הלויים, המשוררים, אשר גלו בגלות בבל, **כלומר על נהרות בבל היינו שם**
מתבודדים יושבים ושוממין, גם היינו בוכים בזכרנו את ציון:
(ב) על ערבים. ערבי נחל, כי הערבים גדלים על שפת הנהרות, וכשהיינו יושבים על
שפת הנהר וכנורותינו בידינו לעורר שיר כמנהגנו בציון, וכשהיינו מעלים על לבנו ציון,
היינו נוטשים כנורותינו מרוב יגון, והיינו תולים אותם על הערבים, והיינו יושבים
ובוכים. ופירוש בתוכה, בתוך בבל:

SELF AWARENESS - NOT FROM ABOVE BUT GRASSROOTS

רש"י תהלים פרק קלז

(ה) אם אשכחך ירושלים - כנסת ישראל אומרת כן:

Combination of remembering and anticipating

אבן עזרא תהלים פרק קלז

ה) אם - דברי כל אחד מהמשוררי בלבם וטעם אשכחך כנגד בזכרנו וטעם ימיני בעבור כנורותינו כי בימין נגון היתרים ופעול תשכח ימיני חסר כמו המעשה והזכיר על הימין תשכח דרך משל ויש אומרים שפירושו תיבש בלי חבר:

רש"י תהלים פרק קלז

(ו) אם לא אעלה את ירושלים - את זכרון אבל חורבנה אעלה להזכירו **בראש כל שמחתי:**

The affluent Perspective
WE WILL NEVER FORGET

מלבי"ם תהלים פרק קלז

(ז) זכור ה', ר"ל אם אני זוכר תמיד את ירושלים ומתאבל עליה, כ"ש שאתה ה' יש לך לזכור לבני אדום את יום חורבן ירושלים אשר הם עזרו להחריבה:

**EVEN IN OUR STRENGTH IN DIASPORA We EDONT FORGET JERUSALEM
NOT JUST ALIYA OF DESPERATION**

מלבי"ם תהלים פרק קלז

(א) שם ישבנו, ר"ל שם ישבנו ישיבת קבע, והיה לנו גם שם נחלת שדה וכרם כמ"ש (יזמיה כ"ט) בנו בתים ושבנו נטעו כרמים ואכלו את פריה, ובכ"ז גם בכינו בזכרנו את ציון, מפני שזכרנו קדושת ציון, ששם היה הבהמ"ק והעבודה והשכינה ע"ז בכינו, על האושר הרוחני שנאבד מאתנו:

& even though could have performed concert **we hung up our instruments**

מלבי"ם תהלים פרק קלז

(ב) על ערבים בתוכה, הגם שהיה לנו בבבל כל התענוגים הערבים ונעימים לגוף, ובכ"ז על זה בעצמו תלינו כנורותינו, ולא רצינו לשמוח בטובה, וזה בעצמו היה לנו לאבל שארץ האויב מלאה ערבות ועדן ועיר ה' חרבה:

You can have Jerusalem here- Anthem

מלבי"ם תהלים פרק קלז

(ג) כי שם שאלונו שובינו דברי שיר, שהיה המנהג בימי קדם לשורר שירים בספור שבח הארץ והמדינה אשר הם בה, כמו שהיינו רגילים לשיר שירים בשבח ירושלים, ושאלונו על עסקי השיר הזה, ותוללינו (שאלונו דברי) שמחה, והיה שאלתם, שירו לנו

משיר ציון, ר"ל שיר שהייתם משוררים בשבח ציון ובהצלחתכם בה, שירו לנו, כי עתה בבל היא לכם ארץ אחזתכם כמו ירושלים, וארץ כשדים היא ארצכם כמו ארץ ישראל לפניכם, וההצלחות שהיו לכם שמה הלא יש לכם עמנו, ומדוע לא תשירו על בבל השיר שהייתם שרים על ירושלים:

At home spiritually?

מלבי"ם תהלים פרק קלז

(ד) איך, משיבים לאמר, איך נשיר את שיר ה' על אדמת נכר, **הגם שנוכל לשיר לכם שירי ההצלחה הגשמיית שהיינו שרים בציון, כי גם פה אנו מוצלחים בהצלחות, אבל שיר ה', שיר הקודש שהיינו שרים בציון, על שכינת ה' אשר בה, ועל הופעת רוח"ק והנבואה וכבוד ה' והתורה והעבודה והנסים שיר הזה האלהי איך נשיר אותו על אדמת נכר הבלתי מוכן לסגולות אלה הרוחניות:**

End of Chapter

Revenge and Shefoch according to the Rav zt"l

— —

Some Perspective on the history

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף ס עמוד ב
 ת"ר: כשחרב הבית בשניה, רבו פרושין בישראל שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין. נטפל להן ר' יהושע, אמר להן: בני, מפני מה אי אתם אוכלין בשר ואין אתם שותין יין? אמרו לו: נאכל בשר שממנו מקריבין על גבי מזבח, ועכשיו בטל? נשתה יין שמנסכין על גבי המזבח, ועכשיו בטל? אמר להם: א"כ, לחם לא נאכל, שכבר בטלו מנחות! אפשר בפירות. פירות לא נאכל, שכבר בטלו בכורים! אפשר בפירות אחרים. מים לא נשתה, שכבר בטל ניסוך המים! שתקו. אמר להן: בני, בואו ואומר לכם: **שלא להתאבל כל עיקר אי אפשר - שכבר נגזרה גזרה, ולהתאבל יותר מדאי אי אפשר - שאין גזרין גזירה על הצבור אלא"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה, דכתיב: במארה אתם נארים ואותי אתם קובעים הגוי כולו, אלא כך אמרו חכמים: סד אדם את ביתו בסיד, ומשייר בו דבר מועט. וכמה? אמר רב יוסף: אמה על אמה. אמר רב חסדא: כנגד הפתח. עושה אדם כל צרכי סעודה, ומשייר דבר מועט. מאי היא? אמר רב פפא: כסא דהרסנא. עושה אשה כל תכשיטיה, ומשייר דבר מועט. מאי היא? אמר רב: בת צדעא, שנאמר: **אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני תדבק לשוני לחכי וגו'.** מאי על ראש שמחתי? **אמר רב יצחק: זה אפר מקלה שבראש חתנים.** א"ל רב פפא לאביי: **היכא מנח לה? במקום תפילין, שנאמר: לשום לאבלי ציון לתת להם פאר תחת אפר.** וכל המתאבל על ירושלים - זוכה ורואה בשמחתה, שנאמר: שמחו את ירושלים וגו'.**

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף מא עמוד א - משנה. בראשונה היה לולב ניטל במקדש שבעה, ובמדינה יום אחד. משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב ניטל במדינה שבעה, זכר למקדש. ושיהא יום הנף כולו אסור. גמרא. מנא לן דעבדינן זכר למקדש? **אמר רבי יוחנן: דאמר קרא כי אעלה ארכה לך וממכותיך ארפאך נאם ה' כי נדחה קראו לך ציון היא דרש אין לה, דרש אין לה - מכלל דבעיא דרישה.**

ירמיהו פרק ל

(יז) כִּי אֶעֱלֶה אֶרְכָּה לְךָ וּמִמִּכּוֹתֶיךָ אֶרְפָּאךָ נֹאֲמֵי־יְקֹכָב כִּי נִדְחָה קְרָאוּ לְךָ צִיּוֹן הִיא דִּרְשׁ אֵין לָהּ: ס

For I will restore health unto thee, and I will heal thee of thy wounds, saith the **17 LORD**; because they have called thee an outcast: 'She is Zion, there is none that careth for her

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף סו עמוד א - אמר אביי: מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי. רבנן דבי רב אשי מנו יומי ומנו שבועי. אמימר מני יומי ולא מני שבועי, אמר: זכר למקדש הוא.

HAshem as the Seeker of Zion

YOM YERUSHALAYIM 5762

"Again There Shall Be Heard ... in the Streets of Jerusalem"

Based on a sicha by Harav Yehuda Amital There are people - including some who are religious, and even Religious Zionists - who remove the Holy One from our historical reality. It is as if God has handed the reigns of power to the politicians, who destroy and build as they wish, leaving Jerusalem bereft of God's guiding hand. We know that the enormous change that has taken place in Jerusalem and its transformation from a tiny settlement into the biggest city in the country, was not achieved solely by the government of Israel, or by Teddy Kollek and Ehud Olmert. The Holy One has never ceased to watch over and guide us, and for this reason we have merited to hear once again the sounds of joy and celebration in the city that was desolate. It is God who has stood by us to this day, and who we pray will realize the original prophecy very soon: